

POKROK ZÁPADA

BEST ADVERTISING MEDIUM

Založeno 1871. Roč. 38. Omaha, Neb., ve středu 10. března 1900. Číslo 311.

Zprávy zahraničné

ČECHY

Praha, 4. března. — U obřadního soudu pro bojejal Nové město předala p. Marie Zieglerová, ředitelka divadla v Lázních, jejíhož pan K. Kříž žádá, aby jim soudně byl poskytnut dobrovolný rozvod. Dne 4. března jednalo se o této záležitosti v obřadové soudu. Hejtmanka a když oba manželé prohlásili, že trvají na rozvodu, byl jim tento povolen.

Městská rada v Praze se usnesla, aby Příklad, jenž stal se pověstným následkem bomby německých buršáků, obdržel jméno Poděbradského krále Václava, na počest J. Poděbradského. — Při buršáckém buncu poslehnutí neděle bylo hozeno několik kamenů na buršáky, což mělo za následek, že policejní okamžitě se známou "energií" zakročila.

Vláda rakouská zahrožuje s neobyčejnou přímou proti všem židům, jež přimají zprávy o vojenských dispozicích pro případ války. Pruská "Bohemia" byla právě skloněná k podobnému sdělení. Časopis ten přinesl také sdělení, že velitelem rakouských vojsk v pádu války se Srbskem bude zbrojmistr Fiedler a za to byl konfiskován.

RAKOUSKO-UHERSKO

Oddělení cisáckých myslivců, sestávající ze šesti důstojníků a 25 mužů, jež bylo dne 2. března u Lavourne v jižním Tyrolsku zasypano sněhovou lavinou, bylo celé zachráněno. Ku pomoci odslané vojsko našlo zasypané bez pohromy v jednom tunelu, v němž oddělení našlo záchranu. Tunel sám zasypan byl sněhem zvýší několik stop. Mezi zachráněnými nacházejí se plukovník Luetgen a major Hausmann.

Ve Vídni velké znepokojení způsobila poloheřní zpráva z Bělehradu, že srbská vláda se rozhodla zdržet vzdání se svých nároků na odstoupení jisté části území a požadavku ohledně samosprávy pro Bosnu a Hercegovinu. V poloheřní zprávě té pravilo se dále: Na základě instrukcí od své vlády dostal se dne 2. března ruský vyslanec k srbskému ministru zahraničních záležitostí a doporučil mu nejprve, aby Srbsko upustilo od svých požadavků, poněvadž nemůže spočívat na podporu vlády. Poslední stejnou "přátelskou radu" dali i vyslanec francouzský, anglický, italský a německý. Král Petr svolal hned na to sezení ministerstva a ministerská rada, v níž král sám předsedal, rozhodla jednohlasně, aby setrvalo na usnesení národního shromáždění, a že následkem toho nemůže nechat padnouti požadavek ohledně teritoriální náhrady a autonomie pro Bosnu a Hercegovinu.

BALKÁN

Poloheřně se oznamuje, že Srbsko ve své odpovědi na radu vlády, aby vzdalo se svých teritoriálních nároků, oproti Rakousko-Uhersku v náhradu za anekvi Bosny a Hercegoviny, prohlásilo, že jeho dispozice jsou pokojné a že jest volným všechny sporné otázky předložit smírnému soudu. Dále praví, že vojenské jeho přípravy byly povahy čistě obranné. Srbsko přeje si pouze obnovy normálních poměrů na svých hranicích a nežádá nic jiného. Jest volno odevzdati svoje zájmy do rukou signaturních vládnutí berlínské smlouvy v případě, že by Evropa uznala anekvi Bosny a Hercegoviny.

Situace na Balkáně jest namnoze zase považována za velice vážnou. Namnoze zase jest válka mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem považována za nevyhnutelnou, poněvadž srbská vláda vzdor všem nátlakům velmože nechce se vzdát nároků na teritoriální odškodnění a rozhodnutí o právoplatnosti svých nároků přenechati čisté konferenci, jež má být za tím účelem svolána. Rakousko-Uher-

Zprávy americké.

Z WASHINGTONU

Šedesátý kongres Spoj. Států byl zakončen minulý čtvrtek a možná o něm říci, že snal žádný z předložených usnesení tak klidně jako tento, vzor tomu, že v posledních třídách panovala prouška neohroha mezi prezidentem Rooseveltem a tímto tělesem. Mezi nákladníci v otazě tělesích sněmovně i senátu jeví se horlivost, aby hlavní a nejdůležitější předlohy byly přijaty, což se jim též zdálo, načež kongres byl odrušen. Přítel kongres, šedesátý, který se seje k mimořádnému zasedání v pondělí dne 13. března, bude sestávat již z jiných členů než onen právě skončivší, než v tomto novém tělese bude 77 nových poslanců a 13 nových senátorů. Mnozí odstupující poslanci i senátoři sloužili v tomto úřadě vešle desítky. Poslanec Sherman z New Yorku, který byl v minulé presidentské době zvolen místopředsedou, sloužil v kongresu 22 roků, odstupující senátor Teller z Colorado nosil senátorskou togu nepřetržitě od r. 1876 s výjimkou třech let, 1882—1885, kdy byl povolán do kabinetu presidenta Arthura jako tajemník vnitra. Podobně mohlo by se psati i o ostatních.

Přítel kongres Spoj. Států, který bude rovněž většinou republikánský jako byl předešlý, učine se před palácovou otázkou celou, již třeba vzíti na přetřes. Uznává se všeobecně, že to musí být opraveno, avšak jakým způsobem toho docíliti, aby oprava uspokojila americký lid, to je tvrdý úkol k rozložením. Vezměme na p. úpravu cel z cukru. Mnozí jsou pro zrušení cel z suroviných i přechřívavého cukru do Soustátí dovozeného. Za důvod pro svou záležitost uvádí, že 80,000,000 lidí v Soustátí budou mít prospěch. Zrušení cel z cukru znamenalo by snížení této asi o 2 centy na každé libře a odhaduje se, že by se tím uspořilo ročně asi 8142,000,000. Jest ještě dosti důvodů, jež mohou mluvit ve prospěch zrušení cel z cukru, avšak jest takového významu důvodů, jež mluví v zájmu udržení cel. Nesmí se zapomínati, že nyníjší cel z cukru přináší vládě téměř jeden šestinu všech celních příjmů, což při nejmenším obrovským výdělím, který obnáší přes tisíc milionů dolarů za dvojnásobek, je poměkem, již nelze podceňovati. Ostatně první americký celní zákon vznikl jedine z té příčiny, aby se získaly potřebné peníze na vládní výdělím. Vyšší nyníjší jest obrovské, takže hrozí vládní pokladně stále deficit, a proto bylo by nepraktické, aby cel z cukru v nyníjší době bylo zrušeno.

Minulý kongres ustanovil svého času komisi, jež měla vyšetřiti přístěhovalecké poměry. Komise tuto v posledním své zprávě není nikterak spokojena se stavem věci. Shledala totiž, že dovozeno jest mnoho mnoho dívek k neuravnánu účelům, za "bílé otrokyne" jak se všeobecně říká, a skutečně se převládá, že stále se dívky dovozí a ponechávají ve svém stavu zcela otroctví podobném. Přesvědčila se také, že přes všechnu pozornost přichází do země mnoho osob s nakažlivými nemocemi a mnoho zlobivě velmi nebezpečného druhu. Ti dovození obojího zákony zjedná a ponežívce přicházejí sem jako plavci na lodích.

RUSKO

Vojenský soud v Kyjevě odsoudil 3 muže k smrti, 21 do káznice a 10 do vězení na určitou dobu. Všichni odsouzení přináleželi k výboru pro veřejnou bezpečnost v Lubny a ku sociálně revoluční organizaci. Mezi nimi nacházel se také Vladimír Semet, zástupce Poltav v první dnu. Týž poslan byl na pevnost.

August Menandot, hlavní vůdce kvavé revoluce v baltických provinciích v roku 1905, byl nyní zatčen v Rize. Týž od potlačení revoluce ukrýval se v lesích. Je rozemým Lettem a byl dříve učitelem.

VENEZUELA

Jestliže expresident venezuelské republiky generál Cipriano Castro, pokusí se o návrat do země, stává možnost jeho zatčení se strany vlády v okamžiku, kdy vystoupí na pevninu, poněvadž nad hlavou jeho visí u spolkového soudu podaná žaloba pro spiknutí za účelem zavraždění nyníjšího presidenta Gomeza. Proto zpráva, že Castro dne 28. března nastoupí z Bordeaux cestu do La Guaira, vyvolala všeobecnou pozornost. Patují obavy, že příchod Castrov do Venezuely dal by podnět ku nebezpečným demonstracím proti němu, jež by policej nebyla s to potlačiti. Soudí se, že Castro odeběře se do Niagaragu, poněvadž s tamnějším presidentem Zelayou jest úzce spřátelen. Vláda venezuelská velice se zajímá o pohyby expresidentovy a pokud možno, dává se o nich zpravovat prostřednictvím kabelu. Veškeré jmění Castrovo nachází se ve Venezuele a tento přijde o ně, jestliže se nevrátí do země. Proto očekává se, že nasadí všechnu svoji energii na obranu svých zájmů. Americký diplomatický zástupce John Brewer a Doyle, tajemník vládního amerického komisaře Buchananu, byli venezuelskou vládou vyznamenáni propůjčením řádu Bolivarových.

V pondělí tohoto týdne navštívil nás starý náš přítel pan Frank Srb z Howells, Neb. Jak s námi sdělil, přijel do města za různými obchodními záležitostmi,

Zprávy americké.

Z WASHINGTONU

Šedesátý kongres Spoj. Států byl zakončen minulý čtvrtek a možná o něm říci, že snal žádný z předložených usnesení tak klidně jako tento, vzor tomu, že v posledních třídách panovala prouška neohroha mezi prezidentem Rooseveltem a tímto tělesem. Mezi nákladníci v otazě tělesích sněmovně i senátu jeví se horlivost, aby hlavní a nejdůležitější předlohy byly přijaty, což se jim též zdálo, načež kongres byl odrušen. Přítel kongres, šedesátý, který se seje k mimořádnému zasedání v pondělí dne 13. března, bude sestávat již z jiných členů než onen právě skončivší, než v tomto novém tělese bude 77 nových poslanců a 13 nových senátorů. Mnozí odstupující poslanci i senátoři sloužili v tomto úřadě vešle desítky. Poslanec Sherman z New Yorku, který byl v minulé presidentské době zvolen místopředsedou, sloužil v kongresu 22 roků, odstupující senátor Teller z Colorado nosil senátorskou togu nepřetržitě od r. 1876 s výjimkou třech let, 1882—1885, kdy byl povolán do kabinetu presidenta Arthura jako tajemník vnitra. Podobně mohlo by se psati i o ostatních.

Přítel kongres Spoj. Států, který bude rovněž většinou republikánský jako byl předešlý, učine se před palácovou otázkou celou, již třeba vzíti na přetřes. Uznává se všeobecně, že to musí být opraveno, avšak jakým způsobem toho docíliti, aby oprava uspokojila americký lid, to je tvrdý úkol k rozložením. Vezměme na p. úpravu cel z cukru. Mnozí jsou pro zrušení cel z suroviných i přechřívavého cukru do Soustátí dovozeného. Za důvod pro svou záležitost uvádí, že 80,000,000 lidí v Soustátí budou mít prospěch. Zrušení cel z cukru znamenalo by snížení této asi o 2 centy na každé libře a odhaduje se, že by se tím uspořilo ročně asi 8142,000,000. Jest ještě dosti důvodů, jež mohou mluvit ve prospěch zrušení cel z cukru, avšak jest takového významu důvodů, jež mluví v zájmu udržení cel. Nesmí se zapomínati, že nyníjší cel z cukru přináší vládě téměř jeden šestinu všech celních příjmů, což při nejmenším obrovským výdělím, který obnáší přes tisíc milionů dolarů za dvojnásobek, je poměkem, již nelze podceňovati. Ostatně první americký celní zákon vznikl jedine z té příčiny, aby se získaly potřebné peníze na vládní výdělím. Vyšší nyníjší jest obrovské, takže hrozí vládní pokladně stále deficit, a proto bylo by nepraktické, aby cel z cukru v nyníjší době bylo zrušeno.

Minulý kongres ustanovil svého času komisi, jež měla vyšetřiti přístěhovalecké poměry. Komise tuto v posledním své zprávě není nikterak spokojena se stavem věci. Shledala totiž, že dovozeno jest mnoho mnoho dívek k neuravnánu účelům, za "bílé otrokyne" jak se všeobecně říká, a skutečně se převládá, že stále se dívky dovozí a ponechávají ve svém stavu zcela otroctví podobném. Přesvědčila se také, že přes všechnu pozornost přichází do země mnoho osob s nakažlivými nemocemi a mnoho zlobivě velmi nebezpečného druhu. Ti dovození obojího zákony zjedná a ponežívce přicházejí sem jako plavci na lodích.

Nastolení nového presidenta.

Ve čtvrtek minulého týdne nastolen byl nový prezident Spoj. Států ve Washingtoně, William H. Taft. Přípravy k inauguračnímu slavnostem byly pečlivě konány po delší dobu, a byly velkolepé. Když však přiblížil se den 4. března, byly plány pořadatelů poněkud pokazeny, neboť v ten den rozrušila se na Washingtonem prudká sněhová vánice, jež

WILLIAM H. TAFT, 27. prezident Spoj. Států

skoro všechny postavení slavnosti byla pokazena. Následkem toho musilo být upuštěno od toho, aby slavnost nastolen byl proveden před kapitolou, a ceremonie byly odloženy a soustředěny k tomu, aby slavnost nastolen Rooseveltův byla v peněz Taftu, obo se svým společenstvem kolem 11 hodiny dopolední. Sál senátu byl též lidem naplněn. Členové snětu se sjeli kdesi na pravé straně před sedadla úředníka, kdežto celou levou stranu zaujali členové diplomatického sboru a členové domu zástupců. Pro souder veřejného spolkového soudu a členy kabinetu byla kdesi rezervována v přední řadě. Když nový místopředseda Sherman složil přísahu a předsedl úřední řeči, následel stejný obřad a nové zvolený prezidentem William H. Taft, který po složení přísahy pronesl svoji první řeč, jež trvala asi 15 minut. Taft sloužil prováděti své povinnosti pro Rooseveltem, a řídit se jeho politikou; bude působiti k vyhledávání úlev pro železniční společnosti a jiných omezeních, jež jsou uvedeny v nyníjším protistranovému zákonu, tak jak si odstupující prezident Roosevelt vadyky přál, bude hleděti k provádění zákonodárství, aby zabránilo se přílišnému vydávání dluhopisů a akcií společností, hlavně železničních, jež těžce užívají pro mezistátní obchod. Za tím účelem bude zrušeno odbor spravedlnosti a odbor práce a obchodu, jakob i komise pro mezistátní obchod. Přítel kongres má oznámiti některé dodatky k nyníjším protistranovému zákonu, tak aby tyto vyhovovaly nyníjším poměrům, oprava cel bude předsouzata, bude učiněn nátlak na ustanovení postupného snížení celů, přísně bude dlužno toho, aby přírodní zdroje americké byly zachovány; bude se projednávati otázka vodních cest; opevnění břehů pacifických i baltických bude věnována zvláštní pozornost, a válečné lodstvo bude postupně roznožováno, neboť toto jest nejlepším zárukou míru, ploméně nepokoje, přičemž se stávají zákonem, budou potlačovány, neboť týká se to některých národností zákonitě sem připustěno. Dle náhledu paně Taftova má být spolková vláda splnomocněna, smlouvami zaručena práva cizinců chrániti, neboť nyníjší zákony jsou v tom ohledu nedostatečné, jak nedávno příkladem na Pacifiku nám ukázaly. V bankovním má být zákonem zavedena větší průhlednost. Zahraniční obchod bude všemožně vladou Taftovou podporován, a bude hleděno k tomu, aby průplavy panamský byl ve nejdříve dokončen. — Jest ještě více bodů v inaugurační řeči Taftově, tyto jsou asi hlavní, neboť ony naznačují, jakým směrem hodlá se administrace jeho ubírat.

Cincinnati na počest svého spolobčana

Na počest vyvinutého občanů města Cincinnati a diváckého spolobčana presidenta Spoj. Států, William Howard Tafta, byl v čtvrtek minulého týdne v Cincinnati o 11. hod zastaven obchod s prací. Zvonky na všech chrámech se rozhláholi a tovaryšské přístavy rozvlnily se na několik minut. Tak něměno bylo zahájením k proklamaci, jež za tím účelem vydala správa města, a mnohé dělo se z ústy k veřejnému občanů města Cincinnati, jež byl poeten nejvyšším úřadem zemi. Obecně různým způsobem slavili den, kdy nastolen byl do úřadu presidentského jeho spolobčan, ale společeným prvním bylo, aby sloubovav byl přesně dělo.

Členové nového kabinetu.

Nový kabinet presidenta W. H. Tafta je všeobecně uznáván za těleso mužů výborných schopností, a pravého charakteru. Sekretář státu: Philander C. Knox z Pennsylvanie, 56 let, dřívější senátor; sekretář záležitostí vnitra: Richard A. Ballinger z Washingtonu, 50 roků, rodák z Iowy, právník, soudce, bývalý mayor města Seattle, posléze komisař vládní pozemkové úřadovny; sekretář války: Jacob McGavock Dickinson z Tennessee, 58 let star, právník, přítel generálního návladního za vlády Clevelandovy, sekretář námořnictví: George Langerke Meyer z Massachusetts, 51 roků star, až dosud generální poštovní, rodák z Bostonu, druhdy generální vyslanec v Rusku a Itálii, generální návladní George W. Wickersham z New Yorku, 51 let star, právník, sekretář obchodu a práce: Charles Nagel z Missouri, 60 let star, právník; generální poštovní: Er H. Hitchcock Washington, D. C., 42 roků star, nejmladší člen kabinetu, ve vládních službách od vystoupení z kolleje, druhdy první přímý generálního poštovního předseda národní republikánské výboru během Taftovy kampaně, starý mládenec; sekretář orby: James Wilson z Iowy, 74 let starý, rodák ze Skotska, druhdy člen kongressu po tři termíny; sekretář pokladu: Franklin MacVeagh z Chicago, 67 let starý, velkolehovník se zbrojním groverem.

Poslední plány Rooseveltovy pro americkou cestu.

Pečl Smithsonian věd instituce ve Washingtoně konají se poslední přípravy pro velkou výpra-

su do Afriky, jež vedena bude bývalým prezidentem Rooseveltem. Běli se různé aparátů a polohy pod dozorem majora Edgara A. Mearns, který říditi bude výpravu pro Smithsonian vědecký ústav. Roosevelt nyní v zářtí svém v Oyster Bay plánuje přelob plány a v příštích dnech bude míti poradu s třemi přírodními vědci, kteří vyslan budou Smithsonian ústavem. Výprava odeběře se v Ameriky dne 21. dubna.

Nový česko-americký časopis.

V Baltimore, Md., počal vycházeti v minulých dnech nový časopis, jenž nesá jméno "Telegraf". Jak vyrozumíváme, časopis tohoto jména vycházel tam již před dvaceti roky, ale zanikl. Daud podobný stihl i "Národní Noviny". Nový časopis, jak se zdá, bude míti lepší půdu, neboť slavní lidé si pečlivěji záležitosti místních. Jak možno souditi z dosud došlých čísel, redakce nalézá se v rukou schopných. Tím může dostáti i jiné úře: požadavkům krajanů baltimorských, kteří jsou vynikli se ve všech sil o udržení slukného listu. Vydavatelem je Česko-Americká Vydavatelská Společnost, 932 N. Broadway.

Odsouzení budiři.

Pittsburský předseda městské rady Brandt a dva jiní radní byli v těchto dnech porotou uznáni vinnými z přijímání úplatek při dlužném ulic špaliky. Úplatek jim nabídl tajný policeista, který se vydával za kontraktora, a pak je nml, když peníze přijali.

Elektrina na něho nepůsobí.

V New Yorku provozuje jistý Charles Quill, 22 roků starý, soukromý představení, při nichž dokazuje svoji imunitu proti elektrickému proudu. Quill uvodil se dříve se připravit na elektrickou zář, podobnou oné v Sing Sing vězení, a aby přímý proud 1800 voltů byl vypuštěn do jeho těla. Jest to o sto voltů více, než se užívá při popravách ve vězení. Quill vydržel tento ohromný silný proud celou minutu. Mezi tím časem jeho přímý dotkl se na různých místech jeho těla kapsami šátkem, namočeným v lhu, jež se vady okamžitě vial. Quill odůvodňoval svoji imunitu tím, že jeho tělo obsahuje neobyčejně množství uhliku. S 1800 voltů v jedné ruce mohlo rozsvítiti svíčku nebo druhou způsobiti bílé žárovce světla. Požadav o kousek uhliku, podřel jej mezi zuby a podobným kousem dotkl se jiného drátu a utvořil dokonale obkroužené světlo. Dále pak vyvodil proud takové síly jedním prstem, že od žár zapálil cigaretu. Když proud byl přerušen, zdvihl se Quill se židle, potácel se, a zdálo se, že klesá v bezvědomí. Prsty se mu klesově kontroly a vyšetřené oči jeho podobaly se němu rozrušeného dravce.

Založí kolonii pro souchotináře.

Paní Russell Sagoová z New Yorku rozhodla se postaviti řadu tementních domů pro osoby, postihové souchotinami, a sice v Jamáice, na Long Islandu. Budovy tyto budou postaveny na 48 akrech půdy, a konstrukce jejich bude podobná oněm, jakých užívá se v Německu k tomu účelu. — Jestli se podnik tento setká s úspěchem, hodlá paní Sagoová postavit podobné zdravotní tementní domy také v Broklynu a v Manhattanu.

Přítelí rak trůst.

Stát Montana stane se v nejbližší době rájem všemožných trustových společností, neboť byl tam právě přijat ve sněmu zákon, jímž umožňuje se tam inkorporování těchto velmi lehkým způsobem. — Proti zákonu tomuto byl veden tuhý boj, snad nejtuší v historii onoho státu, stranou reformátorů, leč toto kmečně podlehli, a guvernér Norris v těchto dnech zákon onen podepsal. "Domov trustů," který dosud nalézá se ve státu New Jersey, bude nyní přestěhuován do Montany.